

Enes Halilović je uveljavljeno in ugledno ime sodobne srbske poezije, poezijo, zgodbe in drame piše v srbsčini, vendar njegova poezija zveni po svoje, iz svoje tradicije in po svoji naravnosti. Rodil se je v Sandžaku, v Novem Pazarju leta 1977. V Beogradu je diplomiral iz prava in ekonomije; ustanovil je novinarsko agencijo Sanapres in dela kot novinar. Objavil je pesniške zbirke *Srednja črka* (1995), *Blodni konj* (2000), *Listi na vodi* (2007) in *Pesmi iz bolezni in zdravja* (2011); iz zadnjih dveh so prevedene pesmi. Uveljavil se je tudi s knjigama zgodb *Potomci odklonjenih prosilcev* (2004) in *Kapilarni pojavi* (2006) ter knjigo kratkih dram *In vivo* (2004). Med najvidnejšimi nagradami, ki jih je dobil, je treba omeniti najodmevnejši srbski literarni nagradi: Branka Miljkovića in Đura Jakšića. V poeziji Enesa Halilovića začutimo odmev prednikov; glas in ritmi starodavne turške pesniške šole sufistov se prepletajo z moderno meditacijo borgesovske poetičnosti ter se prelivajo v prepričljivo lirično nostalgijo.

Enes Halilović

Listi na vodi

O Masteju

Danijeli Kambasković - Sawers

Vemo, da je nekoč živel pisatelj Valgije Ruf,
vendar noben njegov spis ni prišel do nas.

Legenda pripoveduje, da je njegov sin Mastej
skočil v vodo, da bi rešil
liste, ki jih je veter odnesel njegovemu očetu.

In Maslej je utonil,
tako zgodovina književnosti nima ničesar, kar bi presojala.

Ko bi vedeli vsaj, kakšen bralec je bil njegov sin Mastej,
slutili bi, kakšne elegije
je Valgije Ruf izgubil.

Kartagina

Bil sem v deželi, ki je Hanibala rodila.
Spal sem v hotelu s čudnim imenom, v Susu.

Spominjam se, na koncu hodnika dvoje dvigal,
to je bil sijajen mehanizem (kakor zgodovina, kakor življenje) –
kadar koli nekdo odide, pride drugi.

In ko se spustimo dol, se nekdo povzpne.

Čisto preprosto in veličastno.

Neka beseda

Neki človek je želel zgraditi stolp do neba.

In mu je bilo dano.

Vendar rečeno mu je bilo, da lahko poizkusi
tisto, kar ni uspelo še nikomur,
pod pogojem, da pozabi zgolj eno besedo,
ki se je potem ne bo nikoli več spomnil.

Človek je pristal.

Začel je zidati in je zidal, hitro in spretno,
kakor pred njim še nihče,
vendar pozabil je besedo okno.

In njegov stolp ni nikoli dobil nobenega okna.

In zida še zmeraj,
v svoji želji zazidan,
zato ne zagleda niti neba niti zemlje.

**Darovanje žrtve žrtvam
ali zakaj je človek gluhi kot top**

V vojski je pasjevodec
ščenetu odrezal uho,

da bi videl,
ali je hud.

V vojski livar,
ko vlije top,
mu namesto granate najprej v žrelo vtakne kako glavo,

da ga preizkusi,
če ni morda nagnusen.

V vojski oficir
najprej vojaku razbije ogledalo,

da si ne bi gledal v oči.

Ko bi

Ko bi zares živel
Orfej,

ali bi bral poezijo?

Portret angažiranega pesnika

Siniši Soćaninu

Še se pripoveduje v grških lokalih,
na palubah in pod Olimpom,
da je po mizah, na posteljah, na listinah
videval prah.

S kazalcem je včasih
puščal besede:
Očisti me.

Včasih pa svoje ime.

Pisal je in ni vedel, da piše v njem pesnik.

Ljudje so brisali prah, tudi črke njegovega imena,
tako so se dotikali smisla poezije
in angažiranosti.

Pesnik je ostal skrit.
In Homer je eno s prahom.

Iskan je tisti, ki bere,
skriva se tisti, ki piše.

Strup

To je živa resnica. Prezirali so ga
tudi tisti iz njegove hiše.
Otroci in žena so ga tolkli z motikami,
kadar je segel po peresu,
ljudstvo pa se je režalo zgodbam o njem.

Pisal je skrivaj, na podstrešju.

Ljudstvo ni pustilo, da bi ga zagrebli na pokopališču,
dali so ga kljunom, da ga porabijo ptiči,
saj tako zamoteni ne bi prepevali.

Usoda pesnika!
Verze je pokadil njegov sin.

Nekaj let po očetovi smrti
je zvijal tobak v papirje s podstrešja
in kadil,
verz za verzom.

Potem ga je napadel kašelj. Kmalu je izdihnil.

Ko se je razvedelo, da je poezija vzrok smrti pesnikovega sina,
je ljudstvo tudi zanj prepovedalo kopati na pokopališču.

Rekli so:
Sam se je zastrupil, sam naj trohni.

O neki poti v vasi Hotkovo na polotoku Balkanu

Nebojši Gajtanoviću

Tiho, Nebojša, kadar hodiva po tej poti!
Tiho!

Mar veš, kakšna je ta pot?

Če na levo zaviješ, na hribu Hober, staro rimsko pokopališče.
Pod Hobrom pravoslavno pokopališče,
kjer se pokopavajo sosedge Srbi. Torej,
lahko se tudi ti.

Tu, na desno, je hrib Grkovina,
na njem staro grško pokopališče,

le malo niže muslimansko pokopališče
(ogradili so ga še Turki),
tukaj so pokopani vsi moji. Torej,
lahko se tudi jaz.

Tišje!
Sploh veš, kakšne vojske so hodile po tej poti?
Bile in šle so Grčija, Rim in Turčija.

In naši rodovi, majhni zgodovinski drobiž,
nekoč bo končno v čitanke legel.
Morda se bodo kdaj spet oglasili Mongoli, Germani ali Uguri.

Postojva tu malo,
da malo tišino okusiva,
da malo poslušava usodo.

Da, kaj pot je, se učiva.

Nekoč

Nekoč je
le enkrat
lopov naskočil našo hišo
s kričanjem sem ga pregnal.
Že leta se zdrznem ob vsakem šumu
kakor da je lopov zmeraj tu
kakor da nenehno opreza
da bi vzal kar si je zamislil.
Kakor da je njegov odnos do kraje
kakor moj odnos do pesmi.
Kakor da tudi njemu konec polepša delo.

Prevedel in uvodno opombo napisal Veno Taufer